

Welkom

Geachte patiënt
Geachte familie

Het pijncentrum is ondergebracht op de afdeling functiemetingen van het Sint-Trudo Ziekenhuis.

Onze doelstelling is, op multidisciplinaire wijze, de pijn van onze patiënten te verminderen of draaglijk te maken. We behandelen vooral de symptomen, omdat de oorzaak van de pijn meestal niet weggenomen kan worden. Op deze manier proberen we een betere levenskwaliteit na te streven voor onze patiënten.

Samen met de specialist van het pijncentrum heeft u besloten over te gaan tot een behandeling van de facetgewrichten in uw rug of nek.

In deze folder vindt u informatie over de behandeling. Deze kan bestaan uit één of meerdere proefbehandelingen gevolgd door een definitieve behandeling met radiofrequente stroom. Heeft u na het lezen van deze brochure nog bijkomende vragen, opmerkingen of wensen, aarzel dan niet om deze te bespreken met uw arts of met de verpleegkundige van de functiemetingen.

Wat is een radiofrequente behandeling van de facetgewrichten?

De rugwervels, zowel in de lage rug als ter hoogte van de borstwervels en de nek-wervels, staan als blokjes op elkaar gestapeld. Deze blokjes scharnieren ten opzichte van elkaar door zogenaamde facetgewrichtjes. Dit zijn kleine gewrichtjes aan de wervellichamen, waarlangs enkele zenuwbanen lopen. Hierin kunnen zich bijvoorbeeld door een ongeval of door slijtage op oudere leeftijd geringe veranderingen voordoen. Zo kunnen de zenuwbanen gekneld raken en pijn veroorzaken.

Het is mogelijk uit te zoeken welke gewrichten uw pijn juist veroorzaken. Door de zenuwbanen die hier naartoe lopen te verdoven, kan nagegaan worden of de pijn vermindert. Dit noemt men een proefbehandeling. Een proefbehandeling is een manier om vast te stellen waar uw pijnklachten precies vandaan komen.

Blijkt de verdoving te helpen, dan gaat men in een volgende behandeling over tot een definitieve blokkade met behulp van radiofrequente stroom waardoor de pijn gedurende een langere periode kan verminderen. Door deze behandeling wordt de pijngeleiding van de zenuw verminderd. In principe is deze behandeling mogelijk op alle niveaus van de wervelkolom, van de hals tot de stuit.

Vorbereiding

Thuis hoeft u geen specifieke voorbereiding te treffen, tenzij dit speciaal vermeld is.

- U mag gewoon eten en drinken en uw medicijnen innemen, behalve bloedverdunners (Marcoumar, Plavix ...). Als u bloedverdunners gebruikt, moet u dit vooraf melden zodat passende maatregelen kunnen getroffen worden. Meestal moet u een aantal dagen voor de behandeling stoppen met deze in te nemen.
- U hoeft geen nachtkledij of toiletgerief mee te brengen; u mag immers dezelfde dag weer naar huis.
- Zorg ervoor dat u na de behandeling naar huis kan gebracht worden door een begeleider. U mag namelijk na de behandeling gedurende 24 uur niet actief deelnemen in het verkeer.
- In verband met de röntgenstraling is het belangrijk te weten of u zwanger bent. De straling kan gevaarlijk zijn voor het ongeboren kind. Als u zwanger bent of een vermoeden daarvan heeft, dient u dit te melden bij de verpleegkundige of arts.
- Bent u overgevoelig voor jodium, pleisters, contrast- of verdovingsvloeistof, meld dit dan bij de arts of verpleegkundige.
- Als u op de dag van de behandeling koorts heeft of ziek bent, neem dan contact op met de functiemetingen op het nummer 011 69 98 30 of met het secretariaat van uw behandelende arts.

Opname

Als u samen met uw behandelende arts besluit om over te gaan tot een radiofrequente behandeling van de facetgewrichten, ontvangt u van de arts een mapje met een document waarop de arts de afspraak en data invult. Op de achterzijde van dit document vindt u een medicatielijst. Gelieve deze in te vullen (indien van toepassing). Het toestemmingsformulier voor de behandeling dient u ook te ondertekenen. Dit mapje met ingevulde documenten brengt u mee naar het ziekenhuis op de dag van de behandeling.

Uw arts of de secretaresse zal u het juiste uur van opname meedelen.

Op het afgesproken uur meldt u zich eerst voor inschrijving aan de onthaalbalie van het ziekenhuis. Nadien gaat u naar de afdeling functiemetingen (blok D, 1ste verdieping) en meldt u zich aan het loket waar een onthaalbediende u zal voorthelpen.

Er wordt steeds getracht de wachttijden zo beperkt mogelijk te houden maar u dient er rekening mee te houden dat een wachttijd van een uur als normaal wordt beschouwd.

De verpleegkundige brengt u vervolgens naar de behandelruimte. U moet zich niet uitkleden, gelieve gemakkelijk zittende kledij te dragen. Indien u een behandeling krijgt in de nek, krijgt u wel een operatiehemdje aan. Uw jas en persoonlijke spullen kunt u opbergen in een kastje.

U krijgt een licht kalmerend pilletje (Xanax) dat er voor zal zorgen dat u zich goed kan ontspannen tijdens de behandeling. Verder gaat de verpleegkundige op de plaats van de behandeling een licht verdovende crème (Emla) aanbrengen zodat u slechts minimale last ondervindt tijdens de behandeling.

Behandeling

Bij het binnenkomen van de behandelruimte in de functie-metingen, ziet u een televisie-monitor en een röntgenapparaat. Deze toestellen zijn nodig om de juiste behandelingsplaats te zoeken.

Gedurende de behandeling ligt u met uw buik op een kussen dat dient voor uw comfort, maar ook om uw wervelkolom rechter te maken. De juiste plaats van de behandeling wordt opgezocht met behulp van röntgenapparatuur. Een verpleegkundige ontsmet de omgeving van deze plaats met een koude, rode ontsmettingsstof. Vervolgens legt de arts enkele steriele doeken rond de prikplaats om zuiver en steriel te kunnen werken. De huid wordt plaatselijk verdoofd. Dit kan een brandend, spannend gevoel geven, dat snel weer wegtrekt. Als de huid goed verdoofd is, zal de arts onder geleide van de röntgenstralen de facetgewrichtjes opzoeken die de pijn vermoedelijk veroorzaken.

Tijdens de proefbehandeling krijgt u vlakbij de gewrichtjes een kleine hoeveelheid verdovende stof ingespoten. Hierdoor worden de zenuwen die door deze facetgewrichtjes lopen tijdelijk geblokkeerd en is het goed mogelijk dat u de pijn minder voelt.

Bij een definitieve blokkade zal gebruikt gemaakt worden van kleine elektrische stroompjes (radiofrequente stroom). Hierdoor wordt er een prikkelend gevoel (tinteling) in de zenuw opgewekt. Op het moment dat u deze tinteling voelt, moet u dit zeggen. Op deze manier wordt de afstand tot de zenuw bepaald. Staat het naaldje op de juiste plaats, dan wordt de zenuw behandeld met radiofrequente stroom. Hiervan zal u zeer weinig tot niets voelen.

Ontslag

Na de behandeling stapt u terug naar de uitruimte. Hier kunt u even uitrusten en krijgt u een kopje koffie.

Als u zich na een tijdje (minstens een halfuur) goed voelt en uw parameters (bloeddruk en pols) zijn goed dan mag u het ziekenhuis verlaten. Denk er nogmaals aan dat u zelf geen wagen mag besturen; u zal hier misschien wel toe in staat zijn maar u bent NIET verzekerd!

De familie wacht de ganse tijd in de wachtruimte of kan, als u klaar bent om afgehaald te worden, opgebeld worden.

De ganse procedure neemt ongeveer twee uur in beslag.

Nazorg

Na een proefbehandeling mag u het ziekenhuis verlaten. Indien u na verloop van tijd een goede vermindering heeft van uw pijnklachten (> 50 %), zal uw arts u vragen telefonisch contact op te nemen zodat er een afspraak kan gemaakt worden voor een definitieve blokkade.

Een definitieve blokkade wordt meestal enkele keren herhaald met een tussenpauze van een week (of soms langer) en dit om een maximaal resultaat te bereiken.

Wat te verwachten m.b.t. de pijn?

De plaatselijke verdoving en de verdovende stof die u toegediend krijgt bij een proefblokkade is na enkele uren uitgewerkt. Hierna zal u waarschijnlijk terug dezelfde pijn ervaren als voor de ingreep. U mag dan uw pijnmedicatie verder innemen zoals voordien.

Ook bij een definitieve blokkade is de plaatselijke verdoving snel uitgewerkt. Tevens kan er napijn optreden. Dit komt doordat de behandeling plaatsvindt in een reeds geïrriteerd gebied. Deze napijn kan enkele weken aanhouden, maar verdwijnt vrijwel altijd. U mag hiervoor een pijnstiller innemen. Het beste resultaat na een definitieve blokkade zien we na zes tot acht weken. Normaal komt u rond deze periode dan ook terug op consultatie bij de pijnspecialist.

Mogelijke nevenwerkingen

Als mogelijke nevenwerking van deze behandeling kan een tijdelijke gevoelsvermindering optreden van de huid in de buurt van de behandelde facetgewrichten. Aanraking bij wassen, haren kammen of douchen geeft hierbij soms een vreemd gevoel. In de loop van de weken die volgen na de behandeling, zal het gevoel vanzelf langzaam terugkeren.

Tenslotte

Indien u vragen heeft over de behandeling, aarzel dan niet om contact op te nemen met het secretariaat van uw behandelende arts of met de afdeling functiemetingen (011 69 98 30).

We wensen u alvast een succesvolle behandeling.

dr. Wouter Degraeve
dr. Guy Achten
dr. Martine Dierckx
dr. Marie-Paul Lieben
dr. Eric Put
dr. Maarten Wissels
het verpleegkundig team van het heelkundig dagcentrum

AFSPRAKEN		
Datum	Uur	Arts
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....